

Nieuwsbegrip Extra

Met enige regelmaat ontwikkelt Nieuwsbegrip in opdracht van bedrijven of maatschappelijke organisaties een speciale themales. Bedrijven die ons vragen om zulke lessen te ontwikkelen doen dit vaak in het kader van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen', ideële organisaties brengen via de les het maatschappelijke onderwerp waarop zij zich richten onder de aandacht.

De Nieuwsbegrip Extra-lessen worden betaald door de externe opdrachtgever. De inhoud van de lessen wordt echter ontwikkeld door en valt volledig onder verantwoording van de Nieuwsbegripredactie.

Handleiding niveau C

Vooraf

Deze les is ontwikkeld in opdracht van het Veteraneninstituut. Via het project *Veteraan in de klas* verzorgen zij gastlessen van veteranen op scholen, in zowel het basis- als voortgezet onderwijs.

Zijn uw leerlingen na deze les enthousiast geworden over de ervaringen van veteranen? Via www.veteraanindeklas.nl kunt u een (gratis) gastles bij u op school aanvragen en kunnen de leerlingen al hun vragen aan een echte veteraan stellen.

Lesoverzicht

Onderwerp	Veteranen
Opdracht 1	Tekst lezen en vragen stellen
Opdracht 2	Een hoofd-hand-hart-voetenschema maken
Opdracht 3	Vragen over de tekst beantwoorden
Opdracht 4	De interactieve missiekaart bekijken
Clib-score	Functioneringsniveau begrijpend lezen >M8

Materiaal

Voor elke leerling:

- de tekst *Damon (22) is een van de jongste veteranen van Nederland* (niveau C);
- bijbehorende opdrachten voor niveau C;
- toegang tot een computer met internet, voor opdracht 4;
- Voor abonnees van Nieuwsbegrip: het stappenplan met woordhulp (op de website bij Basismateriaal, tabblad Stappenplannen).

Opdrachten

Werkwijze

OPDRACHT 1

klassikaal/
drietallen

Modellen

Voorspellen, tekst lezen en vragen stellen

1. Lees en bespreek gezamenlijk de uitleg. Doe hardop denkend voor hoe u bij de inleiding van de tekst een vraag bedenkt. Bijvoorbeeld: *In de inleiding lees ik dat Damon meedeed aan een trainingsmissie in Irak. Daar ben ik wel benieuwd naar. **Wat** is eigenlijk een trainingsmissie, wat houdt dat in?*
2. Bekijk met de leerlingen de buitenkant van de tekst: de titel, tussenkopjes en de foto. Voorspel wat het onderwerp van de tekst is en wat de tekst de leerlingen over dit onderwerp gaat vertellen. De leerlingen bedenken twee vragen die zij hebben voordat zij de tekst hebben gelezen.
3. De leerlingen lezen vervolgens in drietallen de tekst actief. Elke leerling leest een deel van de tekst. Wanneer de leerlingen een vraag hebben bij de tekst, noteren zij een vraagteken in de kantlijn van de tekst.
4. Na het lezen bedenken de leerling bij elk stukje tekst twee vragen. De vraagtekens die zij tijdens het lezen in de kantlijn hebben genoteerd zijn een handig hulpmiddel.
5. De groepjes wisselen hun vragen uit en proberen elkaars vragen mondeling te beantwoorden. Voor de vragen die zij met behulp van de tekst konden beantwoorden zetten zij een sterretje. Voor de vragen die Damon zou kunnen beantwoorden noteren zij een 'D'.
6. Tot slot bedenken de leerlingen twee vragen die zij aan Damon zouden willen stellen. Dit mogen allerlei soorten vragen zijn: over zijn werk bij Defensie, zijn persoonlijke leven, hobby's etc.

OPDRACHT 2

drietallen/
individueel

Sleutelschema

Een hoofd-hand-hart-voetenschema maken

De leerlingen gebruiken de tekst om het hoofd-hand-hart-voetenschema van Damon in te vullen.

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 3

individueel/
drietallen

Vragen over de tekst beantwoorden

Laat de leerlingen in drietallen de vragen beantwoorden. Bespreek de antwoorden klassikaal na.

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 4

individueel/
groepjes

De interactieve missiekaart bekijken

1. Vorm groepjes van vier leerlingen, of laat de leerlingen dat zelf doen. Elke leerling van het groepje kiest één veteraan van de interactieve missiekaart, om zich verder in te verdiepen.
2. De leerlingen lezen en luisteren eerst ieder voor zich naar het verhaal van 'hun' veteraan en maken aantekeningen.
3. Uiteindelijk vertellen de leerlingen elkaar het verhaal van 'hun' veteraan.

✂.....

Woordenlijst

te wensen overlaten = de kwaliteit was onvoldoende
de coalitie = samenwerking tussen meerdere partijen
het decennium (de decennia) = periode van tien jaar

✂.....

Woordenlijst

te wensen overlaten = de kwaliteit was onvoldoende
de coalitie = samenwerking tussen meerdere partijen
het decennium (de decennia) = periode van tien jaar

✂.....

Woordenlijst

te wensen overlaten = de kwaliteit was onvoldoende
de coalitie = samenwerking tussen meerdere partijen
het decennium (de decennia) = periode van tien jaar

✂.....

Woordenlijst

te wensen overlaten = de kwaliteit was onvoldoende
de coalitie = samenwerking tussen meerdere partijen
het decennium (de decennia) = periode van tien jaar

✂.....

Antwoorden

OPDRACHT 2

Zijn toekomstplannen (hoofd):
MBO-4-opleiding doen (bij
Defensie)

Zijn karakter (hart):
Sportief, houdt van uitdagingen.

Waar hij trots op is (hoofd):
zijn veteranenmedaille, zijn missie in
Irak

Wat hij goed kan (handen):
schieten

*Waar en wat voor missie hij heeft
gedaan (voeten):*
trainingsmissie in Irak

OPDRACHT 3

1. Zo krijg je als lezer een beetje beeld van het aantal 33.134.
2. 1. oorlogsmisssie, bijvoorbeeld Afghanistan
2. vredesmissie, bijvoorbeeld Mali
3. waarnemingsmissie, bijvoorbeeld Bosnië
3. Het doel van de missie was om lokale strijders te leren hoe ze met diverse wapens om moesten gaan.
4. die gasten = de lokale strijders in Irak
de jongens = zijn (oud) collega's van Defensie
5. Hij wilde graag een MBO-4-opleiding gaan doen. Dat kon toen niet bij Defensie, maar wel bij een distributiebedrijf, waar hij meteen kon gaan werken.
6. Damon ging weg bij Defensie < > Damon voelde zich een echte veteraan
7. je ei kwijt kunnen = alles kunnen zeggen wat je wilt zeggen